

27 februari 2022, Achtste zondag door het jaar C
Evangelielezing: Lucas 6,39-46

Homilie

Met deze evangelietekst zitten we nog steeds bij de Vlakterede (of Veldrede) van Jezus volgens Lukas. Wat ons allicht opvalt, is de wat verwijtende toon. Op een bepaald moment valt er zelfs het woord "huichelaars"! Heel wat mensen zijn hier gevoelig voor en knappen er soms op af.

Laten we eerst en vooral zeggen dat het Evangelie niet over ons wil oordelen. In deze evangelietekst gaat het daar zelfs over! Het Evangelie wil niet oordelen, maar waarschuwen – ons attent maken op bepaalde dingen. Het is ook geschreven om te overtuigen. En wie wil overtuigen, gebruikt als wel eens straffe taal. Zo ook de evangelisten. Ze willen ons overhalen om werkelijk te doen wat Jezus vraagt. Geen woorden, maar daden! Radicaal! De eerste waarschuwing vandaag gaat over scherp genoeg zien: niet blind zijn voor wat er fout zit, niet zozeer bij de andere, de medemens, maar vooral bij onszelf. Dikwijls hebben we maar al te vlug een oordeel klaar over mensen: die is zus... die is zo... Maar hoe zijn we zelf?

Zijn we niet geneigd onszelf milder te beoordelen dan een ander die hetzelfde gebrek heeft? We zullen een ander misschien 'lui' noemen, terwijl we onszelf benoemen als 'traag' of 'perfectionist die zijn tijd neemt om alles heel zorgvuldig te doen'. We zullen een ander een 'leugenaar' noemen, terwijl we onszelf verdedigen als we op een leugen betrapt worden, door te zeggen dat het een leugen om bestwil was. We zullen een ander beschuldigen van 'roddel' en 'kwaadsprekerij' terwijl we op dat moment hetzelfde doen... Terecht zegt Jezus: "Haal eerste de balk uit je eigen oog!"

De tweede waarschuwing gaat over de vruchten die ons leven voortbrengt. De uitspraak "Aan de boom kent men de vruchten", is bij ons een spreekwoord geworden met dezelfde betekenis als "De appel valt niet ver van de boom". Laten we ook met deze opvatting voorzichtig zijn, en zonen of dochters niet laten boeten voor de fouten van de ouders. Het kan waar zijn dat veel genetisch is bepaald, zoals de aanleg voor bepaalde verslavingen. En toch... Met welk recht zeggen we bijvoorbeeld: "Ik ga niet om met X of Y, want die vader was een geweldige alcoholicus, en met zulke mensen wil ik niks te maken hebben. Dat is geen deftig volk!" Terwijl het niet eens bewezen is dat zoon X of dochter Y die aanleg heeft geërfd en misschien bewust non-alcoholisch leeft! Of: "Die vader was een filou; die zoon zal dat ook wel zijn!"

Jezus vraagt: "Oordeel niet!" Elk oordeel is veroordelen (en soms op basis van vooroordelen)! Dat is niet rechtvaardig. Laten we eerst eens kijken welke vruchten we zelf voortbrengen!

De derde waarschuwing gaat over de woorden die uit onze mond komen en die een weerspiegeling zijn van wat er leeft in ons hart! We zouden er in deze tijd ook de sociale media kunnen bij betrekken: pesterijen, vernederingen, beschuldigingen via facebook, whatsapp, instagram, twitter, enz. Wat een rotzooi!

Waar zijn mensen mee bezig? Wat leeft er in de harten van deze mensen? Wrok? Ontgoocheling? Woede? Bitterheid? Drang om mensen te vernederen en kwaad te doen? Frustratie? Hoe zijn deze mensen zo geworden? Kenden zij dan geen liefde en goedheid in hun leven? Vanwaar komt het kwaad en de drang naar het kwaad in het hart van mensen? Ik heb er geen antwoord op, maar het verontrust me: het kwade brengt het kwade voort! Het omgekeerde is gelukkig ook waar: het goede brengt het goede voort. Vriendelijke woorden doen meer goed dan verwijten. Iedereen is gevoelig voor een goed en vriendelijk woord, of een hartelijk gebaar. Het kost niets en het is kostbaar. Ook minder bespraakte mensen hebben nog altijd woorden genoeg om iemand hartelijk te begroeten:

- Een simpele goeiedag
- Een brede glimlach (als de mondmaskers af mogen)
- Dag, je ziet er goed uit!

In veel gevallen wordt goedheid met goedheid beantwoord. "Wie goed doet, goed ontmoet," zegt het spreekwoord. Ik denk dat we dat meestal kunnen be-amen. Goed zijn voor iemand maakt ook zelf gelukkig. En hoe fijn is het niet als iemand het goede dat we deden, blijft onthouden. Dat zouden we meer moeten doen: het slechte vergeven en vergeten, het goede onthouden. Amen.

Kristin De Raeymaecker